

TEIXINT COMUNITAT: L'APOSTA DE CÀRITAS PER L'ACCIÓ I ELS ESPAIS COMUNITARIS



— ***L'entrevista***

Eduard Sala: “Nosaltres no estem per crear un ‘made in Càritas’, sinó per ajudar les persones” _ 14

— ***actuem***

Treball en xarxa, dos exemples d'accions conjuntes que s'han dut a terme durant el curs _ 20

— ***entitats amb cor***

Sumant forces pel bé comú _ 29

TEIXINT
COMUNITAT:
LAPOSTA
DE CÀRITAS
PER L'ACCIÓ
I ELS ESPAIS
COMUNITARIS



Fotografia de la portada:
Taula parada en favor
de la comunitat.

AUTOR: JORDI JULIÀ

Fotografia del sumari:
Fent pinya per la solidaritat.

AUTOR: BRAHIM EZZAYER

sumari

- ___ **editorial** _ 3
- ___ **a fons**
Teixint comunitat: l'aposta de Càritas Diocesana de Barcelona
per l'acció i els espais comunitaris _ 4
- ___ **el reportatge**
Experiències compartides _ 8
- ___ **l'entrevista**
Eduard Sala: "Nosaltres no estem per crear un 'made in Càritas',
sinó per ajudar les persones" _ 14
- ___ **en primer pla** _ 18
- ___ **actuem**
Treball en xarxa _ 20
- ___ **ODS**
Sinergies per combatre les desigualtats _ 22
- ___ **què hi pots fer tu?** _ 24
- ___ **sopa de lletres** _ 25
- ___ **cuinant amb l'Ada Parellada**
Sopa de pa amb tomàquet _ 26
Patates farcides amb crema de pebrot vermell _ 26
- ___ **l'apunt històric**
Càritas, 80 anys d'acció comunitària _ 27
- ___ **entitats**
L'editorial de les Entitats amb Cor
Del jo al nosaltres _ 28
Sumant forces pel bé comú _ 29
- ___ **les nostres xarxes** _ 31

editorial

Cridats a ser comunitat



La paraula "sínode" prové del grec i significa fer camí junts. Reuneix dues dimensions, una de comunitària (conjunt, comunitat) i una altra de dinàmica (camí, en marxa). Quan l'any 2021 el papa Francesc inicia el període sinodal a l'Església, la defineix com una comunitat que peregrina conjuntament, junta.

Per al Papa, i també per a Càritas, l'Església és sinònim de proximitat, d'una comunitat que es fa càrrec de les fragilitats i les pobres del nostre temps, guarint les ferides i sanant els cors trencats. La revista *El Batec de Càritas* que teniu a les mans ens parla precisament d'això, de ser comunitat, d'ajudar-nos els uns als altres, de compartir taula, d'obrir portes, del fet que tothom sigui algú per a algú.

Com llegireu a les pàgines interiors, el suport cap a les persones més febles no és una responsabilitat exclusiva de Càritas. Tots i totes estem cridats a donar resposta a les problemàtiques que dificulten tant la vida de massa gent. **Les dificultats d'accés a l'habitatge, la precarietat laboral o la solitud impacten molt negativament en persones concretes, però tenen una dimensió global que cal abordar de manera conjunta.**

La tasca de Càritas és una gota enmig de l'oceà. Durant el 2023 hem pogut donar resposta a unes 100.000 persones, gràcies a l'acció de les Càritas parroquials i dels equips i serveis diocesans. Entre altres, hem ofert prop de 2.000 places en pisos unifamiliars, pisos compartits o centres residencials, i hem acompanyat 1.385 persones a trobar una feina. Són dades que ens criden a l'esperança, però que són molt lluny de donar resposta a les 885.000 persones de la diòcesi de Barcelona que es troben en exclusió social. No pretenem arribar a totes les persones que es troben en dificultats, i és evident que sols tampoc no podríem fer-ho. Per això volem treballar plegats amb altres entitats del tercer sector, teixint complicitats amb el món empresarial i abordant els problemes estructurals amb la implicació de les administracions.

Amb motiu del 80è aniversari de Càritas Diocesana de Barcelona afirmem que la nostra tasca no és fruit de la feina d'una sola persona, sinó que és el resultat de la suma de persones, moltes d'elles anònimes, que ens han permès arribar fins aquí. D'aquesta suma, en formeu part vosaltres, **totes les persones que diàriament ens feu confiança per continuar tirant endavant i oferir esperança a les que l'han perduda.** Gràcies per ser al costat nostre, i gràcies per formar part d'aquesta família que es diu Càritas.

Eduard Sala

Director de Càritas Diocesana de Barcelona

Teixint comunitat

L'aposta de Càritas Diocesana de Barcelona per l'acció i els espais comunitaris

TEXT: JORDI JULIÀ · FOTOGRAFIES: JORDI JULIÀ, DANI CODINA, MARIANA ARRIETA

“L'escenari postpandèmia va fer que ens preguntéssim: ‘Si tot allò que vam tancar el març del 2020 es pogués obrir demà, voldríem obrir el mateix tipus de projecte?’” A partir d'aquesta reflexió, Càritas decideix potenciar l'acció comunitària, impulsant els espais polivalents com a eina per millorar l'acollida i acompanyament de les persones vulnerables.

“La pandèmia ens va fer veure els efectes de viure en condicions de no-lloc, en una habitació de relloguer, en un sofà, sota un sostre que no és una llar. Hem descobert la necessitat de disposar d'espais dignes, on les persones puguin trobar-se, relacionar-se i fer comunitat, i per això impulsem els polivalents”, detalla Eduard Sala, director de Càritas Diocesana de Barcelona. Treballant en aquesta línia i des del 2020, Càritas ha desplegat cinc espais polivalents situats a Barcelona, l'Hospitalet de Llobregat, Cornellà de Llobregat, Badalona i Santa Coloma de Gramenet que, sumats al Centre

Obert Glamparetas i al de Torre Baró / Llops del Taga, tots tres a Barcelona, funcionen des d'una vessant comunitària.

Són espais d'escolta i de referència on s'ofereixen activitats lúdiques o relacionals, on les persones poden apuntar-se a cursos de llengua, càpsules de formació, grups de cura, treball emocional, activitats de lleure i culturals, entre molts d'altres. També disposen de serveis essencials, com bugaderia o dutxa. En paral·lel, Càritas està adequant la majoria de despatxos d'atenció de les zones pastorals, reconvertint-los en espais oberts a la comunitat. Durant el 2023, més de 5.000 persones han ampliat la seva xarxa social, creant vincles amb la comunitat des d'aquests espais polivalents. Més de 800 persones també han participat en espais relacionals de caràcter parroquial o arxiprestal que es troben repartits pel conjunt de la diòcesi. En només dos anys, les persones que han participat en tots aquests projectes s'han més que duplicat, passant de 2.146 (2021) a 5.379 (2023).



El punt d'acollida de Càritas a Cornellà de Llobregat, un espai obert a la comunitat des de finals del 2022



L'acció comunitària posa en valor les trajectòries vitals de les persones que acompanyen les entitats socials. Són una font d'aprenentatge i un actiu per a la comunitat

A problemes globals, respostes compartides

Clàudia Manyà, consultora social especialitzada en l'àmbit dels serveis socials i l'acció comunitària, indica que la intervenció social comunitària explica com ens relacionem. “Les dificultats d'accés a l'habitatge, la solitud o la manca de feina són problemes globals. En canvi, a l'hora d'abordar-los, fem intervencions individuals. Atribuïm la possibilitat de sortir d'una situació d'exclusió a una responsabilitat individual, quan molts problemes socials són estructurals o fruit de la injustícia social.” Per a Manyà, l'acció comunitària possibilita processos d'empoderament. “Si crec que soc l'únic que pateix una situació d'exclusió, pensaré que és culpa meua, que he pres males decisions o que he tingut mala sort, i no és així”, diu.

Per a Oscar Rebollo, director del Servei d'Acció Comunitària de l'Ajuntament de Barcelona (2016-2022) i professor de Sociologia a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), l'exclusió social té com a mínim tres dimensions clares: l'econòmica, la dels drets de ciutadania i la relacional. Així, parlar d'exclusió social obliga a posar en relació les posicions que ocupem les persones dins la societat en aquestes tres dimensions. Sovint pensem que la principal és la dimensió econòmica, ja que se'ns fa difícil imaginar que una bona posició econòmica no vagi

associada a una bona posició pel que fa a drets i relacions i/o vincles socials. “**Moltes persones que viuen en la precarietat econòmica aconseguen sortir-se'n gràcies al fet que disposen de certs drets de ciutadania consolidats, però també gràcies a una bona xarxa de relacions socials.**”

Lluïsa Sebastià, adjunta a l'àrea social de Càritas Diocesana de Barcelona, explica que una de les raons de ser d'aquests projectes és que hi ha moltes persones soles, sense vincles i sense xarxa, i que aquests espais no només serveixen per recolzar la persona, sinó perquè en coneixen d'altres que han passat per la mateixa situació. “**No treballem per crear projectes que vagin dirigits només a persones en situació de vulnerabilitat, sinó que apostem per projectes permeables als barris, que responguin a les necessitats de la gent.**” En aquest sentit, Sebastià exposa que Càritas està atenent moltes persones formades, però que per qüestions legals no poden exercir d'allò en què s'han format. “**Són persones que poden aportar a la comunitat. No hem de veure'ls només com a demandants d'ajuda, sinó com a persones que poden oferir la seva experiència i el seu temps**”, reclama. Manyà coincideix amb aquesta realitat, i creu que l'acció comunitària posa en valor les trajectòries vitals de les persones que acompanyen les entitats socials. “Són una font d'aprenentatge i un actiu per a la comunitat. Persones que han viscut situacions de violència de gènere, per exemple, poden fer un procés de



Veïns i veïnes de totes les edats es reuneixen al Centre Obert Torre Baró de Càritas per teixir comunitat



Pares i fills comparteixen un moment de lleure a l'espai polivalent de Badalona


recuperació i anar als instituts, sensibilitzar o fer prevenció. És important aprofitar aquests processos col·lectius per ajudar la comunitat”, diu. En aquest sentit, demana que la societat miri les persones en situació de vulnerabilitat des de l'apreciació i des de les potencialitats. **“Si les mirem només des de les carències, com a persones que venen amb unes necessitats, amb unes demandes, és molt difícil que puguin vincular-se a la comunitat”.**

Rebollo defensa que les relacions i els vincles socials aporten benestar emocional, i que això és gràcies a tenir gent amb qui parlar, compartir o sentir-se algú per a algú. En segon lloc, considera que **les xarxes relacionals ens obren oportunitats d'accés a recursos, ja que gràcies als nostres “contactes” podem tenir més oportunitats** d'aconseguir una feina, informació sobre un pis que està en lloguer o tantes altres coses fonamentals per a la nostra vida a les quals accedim perquè coneixem algú que coneix algú.

Finalment, a través de les relacions i els vincles socials, podem donar lloc a formes diverses d'organització col·lectiva. “Quan a més de relacionar-nos ens associem, podem fer un salt molt significatiu en les nostres vides, perquè se'ns obre l'oportunitat de **treballar i lluitar col·lectivament per aconseguir allò que individualment no som capaços d'assolir**”, detalla Rebollo.

Una tasca conjunta

En aquesta feina conjunta, els diferents experts afirmen que és imprescindible el paper de les institucions públiques, siguin locals, autonòmiques o estatals. “Cal que l'administració, juntament amb el tercer sector, es visualitzi com a xarxa. **Si en un barri l'abandonament escolar és un problema que té un impacte a llarg termini, per què no fem una estratègia compartida amb tota la xarxa de serveis i entitats per afrontar-ho?** Ens relacionem per coordinar casos, però no per tenir una visió global del territori i de com afrontar els reptes de forma compartida”, considera Manyà.

També és imprescindible implicar a totes les persones que formen part de la comunitat, per fer-la més acollidora i inclusiva. “Estem posant tot l'esforç i tota la responsabilitat en la persona vulnerable, però hem d'incidir també en la comunitat, que sovint té una situació més privilegiada i més avantatjada. **Compartim barri, però vivim en mons paral·lels. Des d'un espai horitzontal, veïnal, comunitari és més fàcil que puguis establir relacions inclusives.** Hem de crear comunitats que ofereixin oportunitats, que siguin inclusives, sensibles, i que siguin coneixedores de les realitats invisibles en les quals també tenen responsabilitats. Si la societat acollidora no vol ser inclusiva, difícilment la persona més vulnerable podrà incloure-s'hi”, conclou. 

La veu del voluntariat

Impressions sobre el Punt de Trobada

TEXT: CRISTÓBAL ABARCA, SOCIÒLEG I VOLUNTARI A CÀRITAS BARCELONA


Durant el meu pas per Càritas he estat participant en activitats socials i comunitàries, entre les quals hi ha el Punt de Trobada (PT). El PT és un espai d'atenció per a persones migrants organitzat setmanalment al despatx de Càritas de Cornellà. Tots els dilluns al matí, a les 10h, es reuneixen persones contractades, voluntàries i participants per compartir un cafè, resoldre dubtes i col·laborar col·lectivament en assumptes que afecten els nouvinguts, com és el registre al padró municipal, l'obertura d'un compte bancari, l'homologació dels títols tècnics o professionals o l'obtenció de la targeta sanitària, entre d'altres. A cada sessió, les persones nouvingudes que assisteixen al Punt de Trobada es registren a la recepció. Després, les persones contractades i voluntàries les conviden a passar a la sala, i les reben amb cafè i galetes.

A mesura que van entrant, els preguntem pel seu nom i el motiu pel qual han vingut, quines són les seves inquietuds i necessitats. Com a persona voluntària i observador de les dinàmiques de la trobada i les interaccions entre els participants, m'ha cridat l'atenció la capacitat dels treballadors socials per conduir un espai grupal on acudeixen entre 15 i 20 persones. Setmanalment, una o dues professionals lideren el PT. Cadascuna de les treballadores socials té un estil diferent. Unes són executives i eficients, d'altres són acollidores i divertides. Independentment de la seva manera de ser i procedir, totes aconsegueixen captar l'atenció de la gent i explicar-los amablement els procediments burocràtics que s'han de dur a terme per accedir al padró i obrir un compte bancari, entre d'altres tràmits. Al PT acudeixen persones migrants amb trajectòries de vida molt diverses. En general, són homes i dones provinents d'Amèrica Llatina o el Magrib, amb experiències migratòries complexes. **Tots arriben cercant noves oportunitats per a la seva vida i la de les seves famílies.** Per això mateix, necessiten suport per regularitzar la seva situació administrativa i aconseguir una feina formal que els permeti complir els seus objectius. **En aquest sentit, l'atenció que brinden les persones**



“L'atenció que brinden les persones de Càritas és fonamental per a l'acolliment, l'acompanyament i la integració potencial en la societat”, afirma Cristóbal Abarca, voluntari de Càritas

de Càritas és fonamental per a l'acollida, l'acompanyament i la integració potencial en la societat.

Al començament, les persones mostren timidesa i molts dubtes. Al final de la sessió, se'n van amb els seus documents signats i timbrats, i amb la tranquil·litat a la cara, confiats que podran realitzar els seus tràmits per si mateixos a les respectives institucions. **Un dels valors als quals apel·la o fa Càritas, i el PT en particular, és el reconeixement de l'autonomia. Comprendre que les persones són capaces i responsables de dur a terme el seu propi curs de vida. Mai no es parla de persones vulnerables. Tot i que la situació actual en què es troben pugui ser complicada i molt adversa, Càritas reconeix en les seves accions, les capacitats i fortaleces de les persones que acudeixen al Punt de Trobada.** No els consideren indefensos o impotents, els acompanyen en cadascun dels seus dubtes de la burocràcia, sempre tediosa i complicada. A més, l'atenció és molt amable i cordial. En la meua experiència, crec que això és essencial a l'hora de destacar l'atenció a Càritas i el seu Punt de Trobada per a persones migrants. 

el reportatge

Experiències compartides

Són molts els projectes grupals i comunitaris que Càritas Diocesana de Barcelona impulsa al conjunt de la diòcesi. Recollim dues d'aquestes experiències compartides. Exemples de com, per mitjà dels projectes grupals, es pot millorar el dia a dia de moltes persones.

TEXT I FOTOGRAFIES: JORDI JULIÀ

El cercle dels valents

En Roberto, la Maria Teresa, l'Olga i la Gloria formen "El cercle dels valents", un grup forjat dins del projecte de suport emocional que Càritas va iniciar l'any passat. L'objectiu del projecte és donar resposta a les inquietuds que afecten emocionalment les persones que l'entitat acull i acompanya.

La Carla Miglierina és psicòloga i referent de la Zona Pastoral 3 de Càritas Diocesana de Barcelona. Des de fa un any és la responsable de coordinar i dinamitzar el grup de suport emocional. Els grups participants reben acompanyament durant un mes i mig, i es fan una mitjana de quatre sessions, tot i que poden ampliar-se a petició dels participants. **"Hi ha moltes persones que sol·liciten suport psicològic, però que per qüestions econòmiques o una saturació de les llistes d'espera dels serveis públics no hi poden accedir. D'aquí sorgeix la importància de disposar d'espais com aquest"**, explica la Carla.

Durant la sessió d'avui, es treballa el dol migratori, i cadascuna de les persones explica quines experiències ha viscut. "Els temes que tractem a les sessions els proposen les persones participants, i així podem aprofundir en allò que els genera més patiment", diu.

En Roberto, un noi de 32 anys provinent del Perú, detalla que el nom del grup, "El cercle dels valents" va sorgir del denominador comú que caracteritza totes les persones que en formen part, i és que són persones valentes per haver deixat els seus països d'origen i començar de zero. **"Aquest espai m'ha donat la força per conèixer persones que es troben en la meva mateixa condició. Plorem, però també ens ajudem.**



La Carla, la Gloria, la Loli, en Roberto i la Maria Teresa participen en una sessió del grup de suport emocional per tractar el dol migratori

No és una ajuda material o tangible, però és essencial per tirar endavant", explica en Roberto. Per a ell, el grup s'ha convertit en una motivació vital.

"L'objectiu del grup és que puguem explicar-nos com estem, com superem aquest moment d'incertesa. A partir d'aquesta diagnosi compartida, iniciem la xarxa de suport", afegeix la Carla. Durant la sessió, la psicòloga pregunta als participants quines són les eines que ens poden servir per millorar els ànims, i apareixen propostes com ballar, cantar, sortir de casa o caminar, entre d'altres. "La importància del grup és que sorgeixin solucions compartides, que entre tots i totes puguem ajudar-nos."

L'Olga, que fa 3 mesos que va arribar provinent del Perú, explica que no és el mateix compartir els seus sentiments i preocupacions amb un amic que amb una persona professional i que per això valora molt l'acompanyament emocional grupal que ofereix Càritas. La Maria Teresa, de 68 anys i també procedent del Perú, coincideix amb l'Olga, i afirma que la seva participació en el grup l'ha ajudat a superar el sentiment de solitud. "Tot i que ja soc gran, el meu esperit és jove. Participar en aquest grup m'ha ajudat a tornar-me a aixecar", explica.



Xoc cultural, progressiva adaptació o depressió són alguns dels conceptes que es tracten en aquesta sessió

Les teixidores de somnis

Cada dimarts, de 10 del matí a 1 de la tarda, les teixidores de somnis es reuneixen a l'espai polivalent Sant Miquel de Cornellà. En el marc de la biennal Manifesta 15, les teixidores han participat en un projecte de l'artista Lara Schnitge, que consisteix a crear una pancarta que durant aquest mes de setembre es penjarà en una xemeneia de l'antiga colònia industrial de Can Suris, situada a Cornellà. Aquest projecte busca homenatjar totes les dones que van treballar en aquestes fàbriques, i connectar així amb les seves històries i comunitats.

La Judith Silva és colombiana i fa un parell d'anys que viu a Cornellà. **“No tenia feina ni papers, i des de Càritas van proposar-me participar en aquesta activitat. També m’he inscrit com a voluntària, i està sent una experiència molt gratificant”**, diu. La Judith explica que van iniciar el grup de costura fent bossetes a mà, i que ara ja compten amb sis màquines de cosir.

La Gloria, de 63 anys, és colombiana, i fa un any i quatre mesos que viu a Barcelona. “Quan vaig començar a participar en el grup, no coneixia gaires persones de Barcelona, i d'ençà que en formo part em sento millor. És un grup bonic i hem creat un vincle familiar que ens uneix”, expressa. La Glòria afegeix que la seva participació l'ha ajudat a “curar el cor”, i que ha après de les històries dels altres.

La Carla detalla que aquest acompanyament grupal permet que aflorin molts sentiments que potser de manera individual no sorgirien. **“Els dic que plorin si ho necessiten, que aquí poden fer-ho. Toquem moltes emocions, i és important que sàpiguen que plorar és bo.”** A més de compartir experiències, també s'hi ensenyen eines com la meditació o la respiració, entre d'altres.

Més enllà del dol migratori, la majoria coincideixen a dir que al patiment per ser lluny de casa seva s'hi sumen les dificultats per trobar feina, regularitzar la seva situació o tenir una llar digna. “Ens fa pena deixar el nostre país, deixar la família enrere, però no ens queda cap més opció”, diu l'Olga.

“Els dic que plorin si ho necessiten, que aquí poden fer-ho. Toquem moltes emocions, i és important que sàpiguen que plorar és bo”, explica la Carla, psicòloga de Càritas



La Vilma, la Judith i la Dessirée, participant en el taller de costura

“Molta gent relaciona Càritas amb cobrir necessitats bàsiques com la roba o els aliments, però no coneixen que l’entitat té projectes tan bonics com aquests, oberts a tothom”, diu la Dessirée



“Hi ha persones que tenen una segona residència. Les persones que venen aquí em diuen que elles tenen l’espai polivalent”, explica la Jéssica Granado, coordinadora de l’espai polivalent Sant Miquel de Cornellà


La Vilma Albarado, una altra de les participants, **defineix el grup com una unió d’artistes**, i detalla que durant dos mesos han teixit algunes de les lletres que formaran part de la pancarta que penjarà de la xemeneia. Indica que totes les persones que han participat en l’elaboració de la pancarta són dones i que l’acció és important per reivindicar el seu paper en la societat. **“Quan un projecte com aquest tira endavant és gràcies a la feina en equip, i això sempre t’omple d’orgull”**, argumenta.

La Dessirée Castañer és una altra de les persones que participa en el grup. En el seu cas, viu a Cornellà des de fa molts anys, tot i que explica que és originària de Barcelona. “Buscava un lloc on cosir, fer tasques de confecció. Tot i que jo ja en tenia coneixements, vaig decidir apuntar-me al grup i considero que el fet d’aprendre coses noves i que la gent valori la feina que fas sempre és satisfactori”, explica.

En la majoria d’ocasions, l’activitat no acaba en les tres hores que comparteixen, sinó que moltes vegades van a prendre un cafè en finalitzar el taller. **“Aquí hem forjat una bonica amistat que va més enllà de coincidir al taller de costura. Parlar, riure i compartir moments de felicitat sempre és reconfortant.”**

Les participants també consideren que la costura els serveix per allunyar-se dels problemes quotidians, i que és un impuls per continuar endavant. **“Hi ha ocasions**

on no tinc prou diners o aliments per acabar de passar el mes. Si em quedo a casa pensant, pateixo. Per això prefereixo venir i passar una bona estona en companyia. Llavors, tot canvia. Aquí em sento feliç i segura”, explica la Vilma. La Judith coincideix amb la Vilma i diu que ella sempre intenta estar ocupada. “La Montse, la psicòloga de Càritas, em va dir que era important que pogués anar fent coses diferents per trencar la rutina i deixar de plorar. Ara no només faig costura, sinó que també participo en el Cor musical de la meva parròquia”.

La Dessirée considera que és important que més persones puguin conèixer aquest projecte. **“Molta gent relaciona Càritas amb cobrir necessitats bàsiques com la roba o els aliments, però no coneixen que l’entitat té projectes tan bonics com aquests, oberts a tothom”**, diu. La Jéssica Granado, coordinadora de l’espai polivalent Sant Miquel, explica que el polivalent és un espai de socialització, una segona casa que aplega diferents realitats. “Hi ha persones que tenen una segona residència. Les persones que venen aquí em diuen que elles tenen l’espai polivalent”, explica somrient. L’espai no només acull el grup de costura, sinó que també disposa d’un grup de criança, taitxí, espai de bugaderia i dutxa, tardes en família, artteràpia o manualitats, entre d’altres. “Entre una cosa i l’altra, en una setmana poden passar unes 100 persones per l’espai”, explica la Jessica. **“Amb aquest model d’intervenció, les persones s’obren més a nosaltres, i moltes vulnerabilitats i mancances les hem pogut treballar des d’aquesta mirada de portes obertes”**, conclou. 

“Nosaltres no estem per crear un ‘made in Càritas’, sinó per ajudar les persones”

TEXT I FOTOGRAFIES: JORDI JULIÀ

Entrevista amb Eduard Sala, director de Càritas Diocesana de Barcelona

Eduard Sala i Paixau (Barcelona, 1962) és educador social, *coach*, formador i llicenciat en Filosofia i Lletres. És casat i pare d'un fill i una filla. Des del 2015 fins al 2023 va ser responsable de l'Àrea Social de Càritas Diocesana de Barcelona, i des de l'octubre del 2023 n'és el director. Va iniciar la seva tasca en el món social l'any 1982, primer, com a voluntari a Càritas, més tard, com a professional. Durant més de dotze anys ha dirigit diversos projectes de la Companyia de les Filles de la Caritat, destinats a persones en situació d'exclusió social. També ha estat responsable de serveis adreçats a infants i joves en situació de risc i professor de la Facultat d'Educació Social i Treball Social de la Fundació Pere Tarrés – URL. El 2019 va guanyar el premi literari *Feel Good* amb el llibre *Va de vida* (Plataforma Editorial).

Ara farà un any que ets el director de Càritas Barcelona. Com valors aquest primer curs?

Càritas no és una persona en concret, sinó que està formada per un bon equip de persones voluntàries i contractades. És gràcies a totes elles que l'acció de Càritas es pot dur a terme des dels 539 projectes que tenim repartits a la diòcesi, i que podem donar resposta a unes 100.000 persones, sumant l'acció de Càritas Diocesana i de les Càritas parroquials i arxiprestals. La tasca de Càritas és fruit d'un compromís col·lectiu i comunitari, que ens explica per què fa 80 anys que som aquí.

Pel que fa al curs 2023-2024, ha estat marcat per la mobilitat hu-

mana, per un índex d'atur que ha anat retrocedint, però també per un mercat de treball que genera feines molt precàries i un mercat immobiliari que exclou i expulsa.

En la darrera roda de premsa vas advertir que Càritas Barcelona estava arribant al límit de la seva capacitat. Per què?

De totes les que persones que vam atendre durant el 2023, més de la meitat van ser ateses per primera vegada. No podem donar resposta a tantes persones que s'adrecen a nosaltres amb tantes necessitats. En comparació amb els recursos que hi podem destinar, hi ha un abisme. Això fa que hàgim de gestionar la impotència, amb la consciència de saber que fem tot el que podem, però que amb això no n'hi ha prou.

És important conèixer la realitat i no resignar-nos. És important cadascun dels granets de sorra que componen la platja i cadascuna de les gotes que formen l'oceà. Davant de l'oceà o d'una platja immensa ens sentim impotents, però compta cada gra de sorra, cada gota d'aigua i cada acció. Conscients de les limitacions, però no resignats.

Aquest número de la revista “El Batec de Càritas” se centra en la importància de l'acció comunitària. Per què Càritas aposta per aquest model?

Cada vegada les persones ens repleguem més en el nostre telèfon mòbil, no sortim de la nostra “bombolla relacional”, i això fa que ens sigui difícil generar



“La tasca de Càritas és fruit d'un compromís col·lectiu i comunitari, que ens explica per què fa 80 anys que som aquí”

espais de trobada amb aquells que són diferents. En aquest context, tot el que és comunitari esdevé fonamental.

El papa Francesc ens diu que a “l'Església hi cabem tots, tots”, ens demana que siguem una “Església en sortida” i, amb el Sínode, ens impulsa a concretar la crida de “caminar junts”. L'aposta de Càritas pels espais polivalents, pels espais de relació i pel treball grupal i comunitari respon a la nostra realitat i a la seva crida, i per això és tan important posar taules parades, portes obertes i generar espais pont on les persones es trobin. Des de Càritas fa temps que diem que sols no arribem enlloc. Són tantes les necessitats socials que hem d'aliar-nos amb les persones mateixes, amb les comunitats, i amb aquells que

saben fer millor una part del que necessitem, com és el cas de la Fundació Habitatge Social, la Fundació Formació i Treball, el Centre Català de Solidaritat-CECAS, moltes altres entitats del tercer sector i les diverses administracions.

Tenim un problema quan algunes administracions no col·laboren o no estan per la feina. La majoria intenten fer tot el que poden, però encara n'hi ha que continuen pensant que poden prescindir de les entitats socials i els diversos agents que configuren les comunitats. Treballar junts vol dir estar disposat a deixar d'estar al centre, ser capaç de ceder, de renunciar a una part. És més important el “què fem”, “per a què” i “per a qui” ho fem, que no qui es posa la medalla. Per treballar

“Hem donat resposta a unes 100.000 persones, sumant l'acció de Càritas Diocesana i de les Càritas parroquials i arxiprestals”

conjuntament es necessita molta generositat i consciència dels propis límits. Nosaltres no estem per crear un 'made in Càritas', sinó per ajudar les persones, amb el màxim de col·laboracions que siguin possibles.

Davant d'una ciutadania que cada vegada està més tançada en si mateixa, creus que Europa ha d'esdevenir una societat d'acollida?

La guerra d'Ucraïna ha evidenciat que hi ha una doble vara de mesurar a l'hora d'acollir. En José María Vera, director executiu d'Unicef Espanya, deia que si Espanya va poder acollir 40.000

infants ucraïnesos, també pot fer-ho amb 6.000 que venen d'Àfrica. A Europa, la nostra societat s'està blindant davant del que és desconegut i em preocupa com des de Càritas, com a Església i com a persones seguidores de Jesús, hi donem resposta. El nostre repte és aconseguir que les nostres comunitats i els nostres germans en la fe no esdevinguin portes tancades, sinó que ens mantinguem seguidors d'un missatge d'acollida incondicional.

Estem parlant de seguir un Jesús que es relacionava amb el leprós, amb la dona prostituta, amb el cobrador d'impostos, amb el no creient. Es tracta de recuperar

aquell missatge de Jesús, que era el d'acollir l'estranger, el diferent. Hi ha dues cites del papa Joan Pau II que voldria destacar.

La primera és del 2005 on deia que la pertinença a la família humana atorga a cada persona una mena de ciutadania mundial, fent-la titular de drets i deures. La condemna del racisme, la tutela de les minories, l'assistència als pròfugs i refugiats, la mobilització de la solidaritat internacional per a tots els necessitats no són més que aplicacions coherents del principi de la ciutadania mundial.

La segona és del 2001, on deia que si bé és cert que els països altament desenvolupats no sempre poden absorbir tots els que emigren, cal reconèixer que el criteri per determinar el límit de suportabilitat no pot ser la simple defensa del benestar, ignorant les necessitats reals dels qui tristament es veuen obligats a sol·licitar hospitalitat. Aquesta frase hauria de regir tota la nostra mirada davant d'una Europa que es tanca, davant d'una societat que aixeca murs i es blindada. Jesús ens deia "sortiu, no tingueu por".

Aquest caminar junts des de la sinodalitat és també un caminar junts amb els que són diferents.

A principis del 2024 es va produir la integració amb Càritas Mataró. És un pas més cap a aquest caminar junts?


És una oportunitat i un regal. Aquesta unió ens fa més forts, i vull agrair la feina de tots els companys i companyes que, durant anys, han forjat una Càritas

tan propera i tan implicada amb la ciutat de Mataró. Gràcies per la generositat que han tingut a l'hora de concretar encara més la integració amb Càritas Diocesana, amb l'Església que camina per atendre les persones més vulnerables del bisbat de Barcelona. Un dels reptes que tenim per a aquest curs 2024-2025 és adaptar l'entitat a la reorganització de la diòcesi de Barcelona impulsada pel Cardenal Arquebisbe Joan Josep Omella, i ja avanço que Mataró esdevindrà una de les centralitats de Càritas a la diòcesi.

Com poden ajudar-nos les persones que estiguin llegint aquesta entrevista?

De moltes maneres. Vull donar les gràcies a les persones voluntàries, que ofereixen part del seu temps, i també a totes aquelles sòcies i donants que aporten diners o que cedeixen llegats i herències a Càritas. Els seus donatius van adreçats a persones amb nom i cognoms, i responen a situacions i necessitats concretes de vides úniques.

“Necessitem cadascuna de les aportacions per continuar fent de Càritas el que som: porta oberta, taula parada, mà estesa...”

També els demano que continuïn confiant en nosaltres i que, en cas que puguin, augmentin el seu ajut amb temps o diners. A més a més, poden fer d'ambaixadors de Càritas, donant a conèixer la nostra feina a familiars i amics. Els necessitem per aconseguir que el seu entorn es comprometi, sigui amb nosaltres o amb aquella entitat en la qual confiïn. Cada gra de sorra permet que hi hagi platja, i cada gota conforma l'oceà. Necessitem cadascuna de les aportacions per continuar fent de Càritas el que som: porta oberta, taula parada, mà estesa... per al màxim nombre de persones que ens sigui possible. 



en primer pla

“Estem al límit de la nostra capacitat d'atenció. No podem créixer al ritme que creixen les necessitats socials”

Aquest va ser el missatge que Càritas va donar en la darrera roda de premsa de presentació de la memòria del 2023. Sota el lema “Allà on ens necessiten, obrim camins d'esperança”, l'entitat va explicar que l'acció diocesana, sumada a la tasca de les Càritas parroquials i arxiprestals va donar resposta a unes 100.000 persones. Tot i que són xifres similars a l'any 2022, problemàtiques com l'accés a l'habitatge, la manca de feina o la irregularitat estan tenint un major impacte en les persones acompanyades. “La pobresa afecta el conjunt de la societat. No podem mirar cap a una altra banda, sinó que cal la complicitat de tothom, sector públic i sector privat, i treballar junts per una major igualtat d'oportunitats”, va demanar Sala. En la fotografia, el Cardenal Arquebisbe de Barcelona i president de Càritas Barcelona, Joan Josep Omella, acompanyat pel director i algunes de les persones que conformen l'entitat.



Treball en xarxa

Les accions que s'impulsen des dels espais polivalents van més enllà de Càritas. Persones externes al projecte, veïns o administracions hi participen activament, de tal manera que es creen sinergies que beneficien tota la comunitat. Us presentem dos exemples d'aquestes accions conjuntes que s'han dut a terme durant el darrer curs.

TEXT: ALBA GARCIA · FOTOGRAFIES: ALBA GARCIA, LA CASA NÓMADA, BERTA ALARCÓ

Un mural pintat a mans d'una comunitat

Aterrar al pati. Així és com s'anomena el mural que han pintat a diverses mans les persones que participen en l'espai polivalent Santa Maria Magdalena de Càritas, situat al barri de les Roquetes de Barcelona. L'artista visual i voluntari de Càritas Barcelona, Paul Parrella, no s'ho va pensar ni un segon a l'hora d'entomar l'encàrrec que li van fer des del centre: condicionar l'espai exterior del pati per fer-lo un lloc més amable, segur i digne.

Com ho va fer? Omplint el mur del pati d'històries de vida amb el que millor sap fer: l'art. Però no ho va fer sol, sinó que tota la comunitat es va implicar treballant en el mural. **“El projecte va néixer amb la intenció de ser una intervenció cent per cent participativa, jo només estava de trànsit”**, relata en Paul.



Dos infants de l'espai polivalent, participant en l'elaboració del mural

El procés va constar de tres etapes: una primera de reparació del mur, on els adults van preparar el llenç, deixant una paret llisa i blanca. Després, va iniciar la part més creativa i pedagògica, on els infants i adolescents que fan vida al centre van elaborar els seus dibuixos relacionats amb el joc i la llar. I per acabar, tota la comunitat va posar color a la composició que en Paul va traçar sobre el mur.

“El sentit de pertinença a un espai és molt important, i una manera de sentir-te'l teu és tenint-ne cura”, explica el director del polivalent, Àlex Vilas, que apunta que intenten treballar sempre des d'una perspectiva transversal. De fet, en els espais polivalents de Càritas es busca el foment de la participació col·lectiva amb l'objectiu d'empoderar les persones que hi participen i connectar-les amb l'entorn perquè puguin crear xarxa i llaços amb la comunitat.

Moltes de les persones que Càritas atén han viscut processos migratoris durs i se senten soles, sense una xarxa familiar a prop. Els espais polivalents, com el de Santa Maria Magdalena, volen esdevenir aquest punt de trobada i de connexió amb el barri. **“Fins que no trobes un lloc on sentir-te casa, el viatge no culmina”**, reflexiona en Paul, i l'espai polivalent de Càritas busca afavorir aquest aterratge a una nova casa.

Mira aquí el vídeo!



El millor regal de Nadal per a Torre Baró



És divendres 24 de novembre del 2023 i els carrers de Torre Baró són plens de gom a gom. **Queden pocs minuts perquè s'encenguin, per primer cop, els llums de Nadal al barri, un somni fet realitat per molts veïns i veïnes.**

L'Anna Maria Sánchez no recorda llums de Nadal penjats al barri: “En 70 anys és la primera vegada que en veig”, celebra. Ella és una de les veïnes que ha participat del procés d'elaboració dels llums de Nadal que han decorat els carrers d'aquest racó de Nou Barris.

La iniciativa va sorgir d'un procés participatiu, que va comptar amb el suport del Centre Obert, un equipament de Càritas Barcelona i Suara, i el Pla de Barris de l'Ajuntament de Barcelona. “La idea va néixer a l'espai de veïns i veïnes del projecte comunitari del centre”, explica Joan Ortega, treballador social del Centre Obert, que destaca la vessant intercultural i intergeneracional de tot el procés.



Una de les veïnes del barri, enllentint l'enllumenat

Els veïns i veïnes, des dels més grans fins als més petits, hi han participat. Han aportat fotografies i dibuixos que, després, els dissenyadors del projecte han plasmat sobre uns suports, per tal de resseguir els traços amb les tires de LED. El resultat són **13 arcs de llums nadalencs que reflecteixen 13 moments històrics del barri, com el reivindicatiu ‘Torre Baró existeix i resisteix’, el sequestre de l'autobús o el Castell de Torre Baró.**

“Volíem llums de Nadal, però per finançar-los calia vincular-los al comerç. Aquí no hi ha botigues, però sí que hi ha persones, cases. Per fi ho hem pogut fer”, apunta Juan Antonio López, director del Centre Obert, que remarca la importància per a les famílies del treball en xarxa per construir comunitat i fer barri.

A les set de la tarda es produeix l'encesa de llums i l'eufòria s'apodera dels carrers i places de Torre Baró. Els seus veïns i veïnes veuen acomplert un dels seus desitjos. “Un petit miracle que ha estat possible gràcies a la implicació de tots i totes”, afirma Eduard Sala, director de Càritas Barcelona. Uns llums que esdevenen el millor regal de Nadal, fruit de la perseverança i esperança de tota una comunitat. ❤️

Mira aquí el vídeo!



Sinergies per combatre les desigualtats

Objectiu del Desenvolupament Sostenible número 17: teixir aliances per assolir els objectius

TEXT: MARIA BRAMONA · FOTOGRAFIES: JUAN LEMUS, DANI CODINA

Per treballar per la seva missió d'acompanyament, sensibilització i denúncia, Càritas sempre ha unit esforços amb altres organitzacions. Davant de reptes globals, com ho és la desigualtat creixent, és vital poder establir vincles de col·laboració entre entitats i plataformes amb les quals es comparteixen interessos. Aquesta premissa és la que l'Objectiu del Desenvolupament Sostenible número 17 estableix: teixir aliances per assolir els objectius.

L'ONU ens recorda que és cabdal mobilitzar i compartir coneixement i expertesa entre els diversos agents públics, privats i la societat civil per avançar en l'acompliment d'estratègies compartides. Aquestes unions van més enllà d'un projecte puntual, requereixen temps i esforç per generar un compromís estable per part de totes les parts.

Càritas Barcelona és un actiu en aquesta construcció de relacions. En primer lloc, com a entitat que atén directament persones i col·lectius, participa en plataformes d'entitats que comparteixen un mateix fi. **ECAS** és la federació d'Entitats Catalanes d'Acció Social que treballen de manera prioritària amb

persones en situació o risc d'exclusió social per a la transformació i la justícia social. També participa a la **Plataforma d'Entitats Cristianes amb les Persones Migrants**, que va néixer el 2005 fruit de la necessitat de coordinar el treball eclesial a l'entorn del fet migratori. Actualment, emet posicionaments contra la discriminació per raó d'origen o raça i dona suport en l'organització d'actes com les Jornades de l'Església de Barcelona per la interacció entre cultures. A la ciutat de Barcelona, Càritas forma part de l'**Acord Ciutadà**; un espai de cooperació públicoprivada entre entitats i l'Ajuntament. Entre d'altres, promou la **Xarxa d'Atenció a Persones Sense Llar Barcelona**, que té per finalitat enfortir la capacitat d'organització en l'acompanyament a les persones en situació de sensellarisme, realitat cada vegada més present a casa nostra.

A més a més, unida a les nou Càritas diocesanes més amb seu a Catalunya, Càritas Barcelona és membre de **Càritas Catalunya**. La seva missió és la de cohesionar, promoure i coordinar les Càritas diocesanes en el desenvolupament del



seu compromís social i caritatiu. Totes deu són promotores del **Centre Català de Solidaritat (CECAS)**, dedicat a l'atenció de persones amb drogodependència. Alhora, Càritas Barcelona és també part de la Confederació de **Càritas Espanyola**. La seva organització singular dota de plena autonomia cada territori, defugint de tota estructura jeràrquica. És un espai de trobada per enriquir i avançar en el model d'acció social i s'encarrega de la cooperació internacional i l'economia solidària. També és membre de la xarxa de **Caritas Europa** i de la confederació **Caritas Internationalis**.

A través de les federacions de Càritas Catalunya i ECAS, Càritas Barcelona és també membre de la **Taula del Tercer Sector Social de Catalunya**, que defensa els drets socials i lluita per erradicar la pobresa i reduir les desigualtats. La seva acció se centra en la incidència política i el suport a les entitats per enfortir la seva tasca.

Finalment, Càritas Barcelona ha promogut també el naixement de noves entitats socials. D'un grup de dones que seleccionaven la roba que recollien les parròquies l'any 1986, en va sorgir la **Fundació Formació i Treball**, amb l'objectiu de formar i inserir laboralment persones en risc d'exclusió social. Més tard, fruit de les dificultats d'accés a l'habitatge, el 1990 Càritas va constituir la **Fundació d'Habitatge Social** per gestionar un parc d'habitatges nombrós en règim de lloguer social per a les famílies ateses.

L'assoliment de tots els ODS necessita una aliança global per acabar amb la triple crisi planetària i el patiment de les generacions presents i futures. Treballar per la justícia vol dir també teixir vincles a tots els nivells i Càritas Barcelona continuarà apostant-hi. 🌱



Entitats del tercer sector, col·legis professionals i universitats donen suport a la llei de mesures transitòries i urgents per fer front i erradicar el sensellarisme



Cal que l'administració, juntament amb el tercer sector, es visualitzi com a xarxa. A la imatge, l'alcalde de Barcelona, Jaume Collboni, visita l'espai polivalent Santa Maria Magdalena situat al barri de Roquetes

i ara que ja saps tot el que fem... què hi pots fer tu?

Diuen que la unió fa la força. Per això, la solidaritat i el suport mutu sempre han estat el cor i l'essència de la comunitat. Cada gest de suport i d'ajuda al pròxim ens uneix més amb la resta de persones que en formen part, i ens impulsa per continuar endavant. Ara et demanem que tu també facis comunitat a través de la col·laboració amb qui més ho necessita. I ho pots fer...

€ Fent-te soci o sòcia o fent un donatiu puntual

Cada euro aportat és una inversió en el benestar de les persones més desfavorides i, en conseqüència, en la comunitat.

Deixant una herència o llegat

Tot i que no hi siguis, pots continuar oferint esperança a les persones més desfavorides. Perquè el llegat més important que pots deixar és fer el bé a aquelles persones de la comunitat que no han tingut les mateixes oportunitats que tu. L'amor és etern.

€ Cobrint un cas del SERVEI D'AJUDA ECONÒMICA

Són moltes les demandes d'ajuda que rebem diàriament a Càritas. Només durant el 2023, 4.420 persones van rebre alguna ajuda econòmica, i vam destinar-hi dos milions d'euros. **A la pàgina següent us presentem cinc situacions que necessiten el vostre suport.** Qualsevol aportació serà ben rebuda, i ajudarà a fer que les persones puguin superar la seva situació d'exclusió.

Qualsevol petita acció marca la diferència i té un impacte en la vida de persones que atenem. Perquè, junts i juntes, podem construir una comunitat més forta i solidària i ser-hi allà on ens necessiten.



Fent un repte solidari

Tenir un compromís envers els més vulnerables suposa tenir un impacte positiu en l'entorn local i, per tant, en la qualitat de vida dels seus habitants. Com més persones s'involucrin, més es multiplica l'impacte de les seves accions.

Fent-te persona voluntària

El teu temps i dedicació són regals inestimables que porten alegria, companyia i millora en la vida de les persones que més ho necessiten.

Fes comunitat i col·labora a:

www.caritas.barcelona

Bizum 33381

CAIXABANK ES12 2100 0965 5102 0001 0269

€ SERVEI D'AJUDA ECONÒMICA

què hi pots fer tu?

Alimentació d'emergència fins que no millori la situació laboral

Matrimoni amb dues filles de 13 i 1 any. Ell tenia cura d'una persona gran que va morir recentment. Ara només treballa un parell d'hores diàries, acompanyant una senyora gran. Ella fa algunes hores de servei domèstic, però de manera molt esporàdica. Tots quatre viuen en una habitació de relloguer, ja que no poden permetre's res millor. **Fins que la situació econòmica no millori, demanen 200 € per cobrir l'alimentació.**

Ref. 1590

Una feina insuficient per viure dignament

Matrimoni amb un fill d'un any i mig. Només compten amb els ingressos d'ell, que treballa com a paleta de forma esporàdica. Amb el que guanya, paga una part dels subministraments del pis, però és totalment insuficient. **Els calen 450 € per pagar la resta de despeses de l'habitatge.**

Ref. 1591

Tenir cura d'un noutat

Parella amb un nadó de dos mesos. Ell treballa en la construcció, i ella vol començar a fer feines de neteja, tot i que ho ha de compaginar amb la cura del nadó. La seva situació econòmica els obliga a viure en un local, sense ventilació i passant molta calor. **Sol·liciten 40 € per adquirir bolquers.**

Ref. 1592

Evitar que una família es quedi al carrer

Mare sola que es fa càrrec del seu fill de 15 anys. Es troba desocupada, i no pot pagar el lloguer de l'habitació on viu. Si no paga, amenacen de fer-la fora, i es quedaria en situació de carrer. **Necessita de manera urgent 350 €.**

Ref. 1593

Ulleres noves per fer vida normal

Família formada per dues germanes. La gran es fa càrrec de la menor, que té 9 anys. La germana gran fa feines de neteja de domicilis. Amb el que guanya, paga el lloguer del pis compartit on viu, però no pot fer front a despeses imprevistes. A la germana petita se li han trencat les ulleres, i en necessita unes de noves per fer vida normal. **El cost és de 140 €.**

Ref. 1594

Com col·laborar:

Trucant al telèfon 93 112 70 10
(Feiners de 9 h a 14 h)

Fent una transferència al número de compte:
ES43 2100 0965 56 0200027605 (CaixaBank)

Enviant un correu electrònic a: atenciodonant@caritas.barcelona

NOTA: Una vegada cobertes les necessitats presentades, i en cas de comptar amb romanent, els donatius sobrants es destinaran a cobrir necessitats d'altres famílies en situacions similars.

Indicar el número de referència on voleu que vagi el donatiu.

SOPA DE LLETRES

Troba 8 paraules relacionades amb el treball comunitari

B	Q	P	A	R	T	I	C	I	P	A	C	I	O	M
A	A	J	W	C	F	T	F	W	A	D	D	B	E	P
M	S	O	I	O	M	H	S	V	A	J	L	C	X	E
A	O	C	O	N	Q	G	W	J	I	Q	R	W	T	F
H	Q	S	Z	S	R	E	J	D	Y	X	Q	V	H	N
X	J	F	R	E	H	O	I	C	A	L	E	R	D	O
W	B	V	W	N	I	T	A	T	I	N	U	M	O	C
E	D	V	B	S	C	T	Y	Q	U	C	O	X	J	F
U	K	N	A	D	K	Y	H	F	J	K	P	W	B	K
U	T	W	N	S	E	R	T	L	A	S	O	N	F	C
J	O	M	G	B	S	H	K	H	T	J	C	X	J	K
C	O	N	S	T	R	U	I	R	X	C	R	W	D	R
O	T	U	O	I	S	U	L	C	N	I	F	W	P	H
Z	U	V	T	A	T	I	S	R	E	V	I	D	W	Z
V	S	R	R	L	W	L	Y	W	T	I	G	Z	Y	X

cuinant amb l'Ada Parellada

RECETES D'APROFITAMENT PER CUINAR AMB ELS INFANTS

@adaparellada 


Sopa de pa amb tomàquet



Ingredients

- 1 kg de tomàquets madurs
- 200 g de pa sec
- 150 ml d'oli d'oliva
- Sal
- Unes llenques de pernil salat

Preparació

Tallem els tomàquets i els posem en un bol amb el pa trencat a bocins. Ho amanim amb sal i oli. Ho deixem reposar a la nevera durant tota la nit. L'endemà, quan els tomàquets hagin amarat el pa, ho triturarem fins que quedi una crema ben fina. Si cal, la colem per retirar les possibles pells que hagin quedat. Si ens ha quedat molt espès, podem afegir-hi una mica més d'oli i un gotet d'aigua. Rectifiquem de sal i acompanyem amb pernil tallat i un bon raig d'oli. Bon profit! 

Patates farcides amb crema de pebrot vermell



Ingredients


- 500 g de patates
- 1 pebrot escalivat
- 250 g de bacó
- 1 ceba sofregida
- 100 g de formatge parmesà
- Oli
- Sal i pebre negre

Ingredients per a la crema de pebrot vermell

- 1 pebrot escalivat
- 2 tomàquets
- Mig gra d'all
- 100 ml d'oli d'oliva
- Una culleradeta d'herbes de Provença
- Sal i pebre

Preparació

En primer lloc, bullim les patates senceres amb pell. Un cop fetes, les retirem i les deixem refredar. Després, les buidem i reservem l'interior de la patata. Traiem la pell del pebrot escalivat i el tallem a tires. El barregem amb la ceba sofregida i l'interior de la patata cuita. En una paella daurem el bacó tallat a tires, sense gens d'oli. Un cop cuit ho barregem amb la mescla de patata, ceba i pebrot i farcim les barques de patata. Posem formatge parmesà per sobre i ho col·loquem 10 minuts al forn a 180°. Un cop gratinades, les reservem.

Per a la crema de pebrot vermell, tallem els tomàquets i els posem en una safata que pugui anar al forn. Els salem, posem les herbes de Provença i acabem amb un bon raig d'oli d'oliva. Ho escalivem al forn a 180° durant 45 minuts. En el pot de la batidora posem els pebrots escalivats, tot el suc que hagin tret els pebrots, els tomàquets, el gra d'all, l'oli d'oliva, sal i pebre. Ho triturarem fins a obtenir una crema fina. Si cal, ho colem perquè ens quedi encara més fina. La servim calenta o freda a la base del plat i afegim les patates farcides. I a gaudir! 

L'apunt històric

Càritas, 80 anys d'acció comunitària

TEXT: SCHEHERAZADE BERMEJO · FOTOGRAFIES: ARXIU HISTÒRIC DE CÀRITAS DIOCESANA DE BARCELONA

El Concili Vaticà II (1962-1965) obrí nous horitzons entre altres temes en l'orientació de l'exercici de la caritat, la qual s'orientà més a la promoció humana i a la recerca de les causes de la pobresa i no únicament a pal·liar la pobresa i les seves necessitats.

A Càritas Barcelona aquesta nova missió va comportar un període de profunds canvis metodològics i estructurals. Per un cantó, el director de la primera secció social estatal i un dels impulsors de la secció de Barcelona, Rogel·li Duocastella, va ser un dels responsables d'introduir aquest replantejament del sentit de la caritat. Alhora, a Càritas Barcelona es crea el Departament Social, encapçalat per Mn. Jordi Garcia-Die, que va impulsar aquesta transformació i va introduir la perspectiva del desenvolupament comunitari que s'aplicava a escala internacional. **Aquest nou paradigma en l'acció social deixava de veure el beneficiari com un subjecte passiu i en buscava la promoció personal a l'hora de resoldre els seus problemes, aportant una dimensió comunitària en què els barris també participaven en el seu desenvolupament.**


La professionalització de l'acció social anava acompanyada de la necessitat de diagnòstics previs elaborats per la Secció d'Estudis del Departament Social. En són exemple una multitud d'estudis de Càritas, que van constituir radiografies inèdites de la societat, amb un valor històric excepcional, i que servien per planificar el treball comunitari que es duia a terme en els barris. Alhora, eren eines imprescindibles per fer denúncia dels problemes estructurals com l'habitatge, la manca de serveis, les necessitats bàsiques, l'educació, etc.

Per a aquest acompanyament a persones i comunitats calia personal especialitzat, i les treballadores socials en van ser les principals referents. En un dels seus informes sobre el camp comunitari a

Barcelona explicaven: **"L'objectiu general que ens hem proposat com a professionals és estar al servei del procés de les comunitats dels barris, en la presa de consciència de la seva realitat, i contribuir així a la lluita que viu el món obrer perquè un dia tots els homes siguin protagonistes de la seva pròpia història.** En tots els barris hem procurat tenir una visió de conjunt que ens permeti després interpretar i planificar el treball comunitari valorant aspectes històrics, geogràfics, demogràfics, d'equipaments, urbanisme, serveis, infraestructures, ocupació i vida associativa del barri".

Les treballadores socials estaven repartides en diverses categories segons la funció que desenvolupaven en serveis centrals, barris, parròquies o centres socials. Aquests darrers van ser el mecanisme escollit per a la promoció comunitària, concebuts com a espais autogestionats pels veïns per allotjar-hi serveis socials i fer activitats que enfortissin les comunitats. I s'hi van crear escoles bressol, dispensaris, menjadors, biblioteques, cooperatives, entre d'altres.

Amb l'arribada de la democràcia, els serveis socials de l'administració van començar a entrar als barris, i Càritas va deixar de banda el treball comunitari per fer una intervenció més individualitzada o grupal centrada en problemes concrets.

A partir dels anys 2000, Càritas torna a creure en la necessitat de recuperar i generar projectes socials veritablement comunitaris que permetien construir comunitat i fer xarxa de suport per facilitar el creixement i benestar de les persones, mantenint aquest criteri amb l'actual Model d'Acció Social (MAS). Els espais polivalents, els espais oberts de cerca de feina, el Centre Obert Torre Baró i Glamparetas o els projectes parroquials en són bons exemples. 



Triptic del Centre Social de la Mare de Déu del Port de Càritas (1959)



Col·locació de la primera pedra del Centre Obert Torre Baró (1990), un projecte que continua donant servei a tot el veïnat d'aquest barri de Barcelona

El centre social del barri de la Florida fou un dels primers projectes que donà una resposta social a aquest barri obrer de l'Hospitalet de Llobregat (1961)

Del jo al nosaltres

TEXT: EQUIP D'EMPRESES AMB COR · FOTOGRAFIES: FUNDACIÓ FORMACIÓ I TREBALL, ALBA PARRA

Construir comunitat depèn de tothom: particulars, empreses, centres educatius... Cadascú hi té la seva responsabilitat i és bo ser-ne conscients.

Un cop sabem que no en som aliens, hem de definir com la volem, en quina mena de comunitat ens sentiríem còmodes de pertànyer, quins valors volem que la impregnin i posar-nos mans a l'obra per unir-ho tot.

Partint d'aquesta premissa, ser una Entitat amb Cor de Càritas és creure en una comunitat compromesa i solidària: compromesa amb els Drets Humans, amb la dignitat de les persones, amb la justícia social. Una comunitat que no creu en el mèrit, sinó en l'esforç compartit, en donar la mà per ajudar qui té més dificultats, amb la convicció que la vida té sentit si tothom hi té cabuda.

Des d'Entitats amb Cor volem construir una comunitat on la persona estigui al centre i per això, ens posem al seu servei. I ho fem, a més, amb uns valors que creiem irrenunciables: la sostenibilitat, l'equitat, la solidaritat, l'empatia, el bé comú. Significa trobar el mínim comú denominador, allò que ens uneix, i obviar allò que ens separa, sense perdre mai de vista els drets (que són comuns).

Això suposa un esforç per acceptar que no sempre la nostra visió coincideix amb allò que la persona a la qual volem ajudar necessita ni desitja. Sovint ens cal renunciar a allò que nosaltres fariem –i no és gens fàcil.

El treball comunitari no és planer, és un camí que està ple de revolts i pedretes. És necessari qüestionar-se actituds, creences i costums posant-se a la pell de l'altre per estar al servei, amb la confiança que en sortirem enriquits tots plegats i reforçats com a comunitat. Ens adonarem de com d'important és vetllar i protegir la diversitat.

La comunitat que volem es construeix dia a dia, amb cada elecció, amb cada decisió individual: Necessito contractar algú, qui? On destino la col·lecta de la festa de l'escola? Puc contribuir a millorar la salut d'algunes persones deixant que practiquin un esport? I amb alguna activitat de lleure? En què puc ajudar? Tinc temps per dedicar?

Cadascun de nosaltres ha de respondre aquestes preguntes sabent que la resposta tindrà un impacte en la comunitat. L'opció que hem triat, com a empresa o entitat, ens permetrà acostar-nos a la comunitat que volem?

Totes aquestes preguntes parteixen d'allà mateix, de considerar l'altre com a subjecte, amb veu pròpia i, per tant, d'incorporar-lo en igualtat. Respondre-les ens porta a certificar que no hi ha un jo i un ell, sinó un nosaltres.

Gràcies per formar part de la comunitat! 🍀



Sumant forces pel bé comú

TEXT: MARTA PLUJÀ · FOTOGRAFIES: ALBA GARCIA, DAVID SÀNCHEZ, BRICO DEPÒT

Fer comunitat suposa implicar-s'hi del tot, ser allà on se'ns necessita i ser-hi amb plena predisposició i consciència. En aquest recolzament mutu tenen un paper crucial les empreses, les entitats i les escoles. **Les seves accions ofereixen un testimoni de força col·lectiva i de dedicació vers el territori on són, un pilar fonamental per al desenvolupament sostenible i la cohesió social.**

Aquestes entitats posen en pràctica la **responsabilitat social corporativa**, no només com una estratègia empresarial, sinó com una convicció profunda que **el benestar de la comunitat és essencial en el seu propi èxit**. En el cas de les escoles i universitats es fomenta en els joves la consciència social i la importància de contribuir al bé comú.

Aquest any nombroses Entitats amb Cor han posat el seu granet de sorra per contribuir a una comunitat més forta i unida. Et convidem a submergir-te en alguns exemples de col·laboració i a descobrir com, junts, estem construint un futur més prometedor per a tothom.

L'esport, corrector de desigualtats

El projecte "Tennis amb valors", portat a terme pel Reial Club de Tennis Barcelona als barris de Torre Baró i la Barceloneta, busca que infants i adolescents d'aquests barris se sentin part de la col·lectivitat.



El RCTB no tan sols es fa càrrec d'impartir el curs d'iniciació a aquest esport, cedint els monitors un cop per setmana durant el curs escolar, sinó que també facilita el material necessari, involucrant-hi tota la seva base social.

Així, infants i adolescents que difícilment hi tindrien contacte, s'inicien en aquest esport i aprenen hàbits saludables i els valors que li són propis, esdevenint així una activitat inoblidable.

Compromís amb la comunitat

No hi ha una única fórmula per al treball comunitari. Durant l'últim curs hem portat a la pràctica experiències diverses de voluntariat corporatiu. Són accions molt enriquidores, com la realitzada amb T-Systems Iberia, que ajuda les persones a adquirir les eines necessàries per moure's per internet o buscar feina amb els cursos de formació TIC impartits per persones voluntàries d'aquesta empresa. **Trencar la bretxa digital és vital per a moltes persones en situació de vulnerabilitat, perquè d'això en depèn poder cobrar una prestació social o realitzar altres tràmits amb l'administració que s'han de fer exclusivament en línia.**

Cal tenir en compte que la meitat de les persones que acompanyem a Càritas es troben en una situació d'"apagada digital". Això vol dir que no compten amb ordinadors o tauletes, no tenen una connexió amb prou dades o se senten incapaces de fer els tràmits de forma virtual per falta d'habilitats o coneixements. **Avui dia, estar fora de la xarxa és estar fora del món.**

T-Systems Iberia ha preparat dues càpsules de formació, de dues hores cadascuna, que imparteixen sis persones voluntàries, treballadores de l'empresa. A això cal afegir la donació de 25 ordinadors portàtils i 20 de sobretaula per a diferents equipaments de la institució, especialment orientats a l'aprenentatge de la llengua i la inserció sociolaboral.



Tres persones ateses per Càritas reben formació per part de tres voluntàries de l'empresa T-Systems Iberia

Hi ha altres empreses conscients que la responsabilitat en la inclusió social ha de ser compartida, com Reale Seguros Generales que, amb una experiència de voluntariat corporatiu, ha fet possible que un grup de persones grans residents dels pisos amb suport Almeda de Cornellà fessin una sortida d'estiu per visitar el Palau de la Música i dinessin plegats fora de casa. Així mateix, ha portat a terme un taller per a famílies amb infants a l'espai polivalent Escola Oberta de l'Hospitalet. Dos exemples de la diversitat d'accions que es poden fer des del compromís amb la comunitat.

Totes aquestes accions mostren l'essència del treball comunitari: aconseguir sumar forces en pro del bé comú. La confluència de voluntats des de diferents àmbits, compartint uns valors amb l'objectiu de construir un NOSALTRES, bo i sabent que la diversitat ens enriqueix i que no hi ha veritable inclusió si no som capaços de reconèixer-nos en la diferència.

Festa intergeneracional de primavera

Hi ha un moment del curs en què el grup d'Escoles amb Cor i Educació amb Valors està en plena eferescència: les setmanes prèvies a la festa intergeneracional de primavera.



La festa intergeneracional de primavera és un acte que en un sol dia mou prop de 600 persones, entre gent gran, escolars i personal tècnic i voluntari de l'entitat. Però que en les setmanes prèvies hi intervenen centenars d'alumnes i professorat –a la darrera festa de primavera s'hi han implicat 55 escoles. Totes juntes amb un sol objectiu: la felicitat de les persones grans. Hi ha les escoles que hi col·laboren pintant, elaborant manualitats per decorar l'espai i regalar a cadascuna de les persones grans que participen. Vuit d'aquestes escoles, a més, han tingut una participació directa en l'organització i el desenvolupament de la celebració. Han ajudat a muntar l'espai, a acollir les participants, han

servit el berenar i han preparat alguna actuació musical. Enguany, tot això no s'ha fet de forma unidireccional, sinó que les actuacions han estat mixtes, preparades entre l'alumnat i els grups de gent gran.

Encara cal sumar-hi un altre factor, en l'equació: les empreses i entitats. En aquesta edició, han estat vuit, comptant la cessió de l'espai (el Centre Cívic Cotxeres de Sants), el berenar (Hotel Arts) –aquest hotel fa nombroses col·laboracions al llarg de l'any, sobretot amb el centre obert Glamparetas per a infants, adolescents i joves–, regals diversos (Puig i Future Cosmetics), però també hem tingut col·laboracions per transportar i distribuir tot el material (Grupo Petit i comercial Bolsera). Els Mags per l'Esperança han amenitzat l'estona d'espera fins que tothom s'ha assegut a taula i els Mariachis de Barcelona han respost a la petició d'actuar formulada per les mateixes persones grans.

Les escoles, les empreses i l'equip de voluntàries uneixen esforços perquè tothom tingui el seu regal i perquè la festa sigui alegre i reeixida.

Millora dels espais

El treball comunitari és una eina extraordinària per fomentar la igualtat d'oportunitats, per trencar l'aïllament de moltes persones grans, per contribuir al desenvolupament d'infants i joves i també, com en el cas de l'experiència feta amb Brico Dépôt, per millorar espais d'ús comú. És a dir, per dignificar un entorn que sovint pot esdevenir hostil sense una intervenció feta amb la cura i l'estima apropiades. **Brico Dépôt va pintar i decorar el centre Alosa de Santa Coloma de Gramenet a través d'una acció de voluntariat feta amb els seus treballadors.** Amb aquesta acció, els treballadors de diferents seccions de l'empresa reforcen vincles entre ells, al mateix temps que fan una feina que saben que revertirà en un col·lectiu que veritablement ho necessita.

El projecte Alosa, a Santa Coloma de Gramenet, és un espai obert a famílies que viuen en habitacions de relloguer i que no tenen accés als serveis bàsics com la cuina o la dutxa –una situació que a tota la diòcesi afecta al 72% de les persones ateses–, que necessiten un lloc on sentir-se com a casa i on poder compartir espais de relació per fer créixer la xarxa de suport. Les difícils condicions de vida que pateixen la majoria de les persones que acompanyem des de Càritas tenen una via d'alleujament amb aquestes accions significatives. 📍

Les nostres xarxes



@edsala62

El @OmellaCardenal m'ha nomenat nou director de @caritasbcn. I és tot un repte. Agraïxo moltíssim la confiança i suport que sempre ens ha mostrat durant els nou anys que hem estat impulsats per la direcció de @Salva_Busquets. Som @esglesiacbcn.



@jaumecollboni

La feina que fan entitats com @caritasbcn en favor de les persones que més ho necessiten a la ciutat és d'un valor incalculable. Avui he pogut conèixer de primera mà un dels seus projectes i conversar amb l'equip que el fa possible. És prioritari posar les persones al centre de les polítiques socials i crear sinergies amb el tercer sector, només d'aquesta manera farem de Barcelona una ciutat més acollidora i inclusiva.



@btvnoticies

Torre Baró tindrà llums de Nadal fets pels veïns i inspirats en la història del barri. Un centenar de veïns s'ha unit per dissenyar i crear 13 arcs de llum amb el finançament del Pla de barris i el Centre Obert de Torre Baró de Càritas i Suara.



@caritasbcn

Fem 80 anys! 80 anys al costat de les persones que més ho necessiten, ajudant-les a recuperar l'esperança i a esdevenir protagonistes de les seves pròpies vides. 80 anys fent camí. Acompanya'ns en aquest viatge a la nostra història.



@caritasbcn

Avui celebrem el 10è aniversari de #FeinaAmbCor, el projecte d'acompanyament a l'ocupació de @caritasbcn. Dona la benvinguda el conseller @rogertorrent: "És un orgull poder celebrar aquests deu anys de feina ben feta. Compartim objectius i avancem plegats."



@dsocialscat

El conseller @carlescampuzano reclama al govern espanyol avançar en el traspàs de la gestió de l'Ingrés Mínim Vital i crear una prestació per a la criança, en la presentació de l'informe de @caritasbcn 'Una ajuda que no arriba', sobre el sistema de prestacions de garantia d'ingressos mínims.



@diariara

Càritas Barcelona alerta que ha arribat al seu límit per atendre persones vulnerables. L'entitat avisa que més de la meitat dels usuaris viuen rellogats.



@caritasbcn

"Càritas, sou molt bona gent", rebem la visita d'en Quim Masferrer! El presentador ha vingut a conèixer la tasca que fem a l'espai polivalent Singuerlín, on ha compartit una estona d'humor i activitats amb els infants del casal d'estiu i amb el grup de gent gran. Gràcies per aquesta visita, Quim. Tu també ets molt bona gent!





**ALLÀ ON ENS NECESSITEN,
OBRIM CAMÍ A L'ESPERANÇA**

Fes un donatiu

www.caritas.barcelona

BIZUM: 33381

 **Caritas**
Diocesana de Barcelona